

In het kader van het project 'Werk aan de winkel' is er op het Bisschoppelijk College te Weert een echte winkel geopend: *Twinkeltje*. **Annemarie Lukassen** laat zien hoe deze koppeling tussen de vakken economie, Nederlands en wiskunde werkt.

Samen actief: onderwijs en bedrijfsleven

Inleiding

Op 16 januari 2005 is op het Bisschoppelijk College te Weert *Twinkeltje* officieel geopend. *Twinkeltje* is het resultaat van een samenwerkingsverband tussen de vakken economie, Nederlands en wiskunde. Maar daarnaast is er ook sprake van een goede samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven. Het project 'Werk aan de winkel' valt volledig onder de noemer 'Samen Actief', een vernieuwend onderwijskundig concept. De uitgangspunten van deze onderwijsvisie zijn: meer samenwerking tussen verschillende vakken, meer variatie in werkvormen, stimuleren van zelfstandig leren en inspelen op verschillen tussen leerlingen.

De uitgangspunten

Onder de naam 'Samen Actief' is het Bisschoppelijk College onderwijskundig in ontwikkeling. Eén van de uitgangspunten daarbij is meer samenwerking tussen verschillende vakken. Het project 'Werk aan de winkel' is bestemd voor het derde leerjaar van de Theoretische Leerweg van het VMBO (kortweg T3). Bij dit project leren leerlingen op een andere manier. De verplichte examenstof voor de vakken Nederlands, wiskunde en economie wordt aangeboden rond het centrale thema: de winkel. Leerlingen gaan op die manier de leerstof in een groter verband zien. Het doel van het project is de vakken in een samenhang aan te bieden zoals die ook in de praktijk buiten de school bestaat. Leren wordt leuker als het geleerde direct toepasbaar is. Wij denken dat wij met 'Werk aan de winkel' grotendeels in die opzet geslaagd zijn.

Project in praktijk

Bij wiskunde leren de leerlingen rekenen met percentages en hoe ze moeten werken met Excel. Naast de methode *Getal en Ruimte* gebruiken we een zelfgeschreven werkboek waarin we bij ieder onderwerp de link leggen met *Twinkeltje*. Zo wordt bij de uitleg over de volgorde van bewerkingen iets geschreven over hoe het er in het verleden aan toe ging in het winkelwezen. Bij procenten

wordt gewerkt met kortingen of prijsstijgingen van producten die in *Twinkeltje* verkocht worden en bij oppervlakte en schaal gebruiken we natuurlijk het eigen winkelgebouw als rekenvoorbeeld. Door praktische voorbeelden te gebruiken die ze de volgende dag al weer kunnen toepassen in hun eigen winkel, blijft het beter hangen.

Een stukje uit het werkboek wiskunde:

1.2 Procenten

Een collega vraagt je om uit te rekenen hoeveel procent van de voorraad pennen er in de winkel ligt. In de winkel liggen 25 pennen. In het magazijn liggen er nog eens 125.

Jullie hebben een voorraad van 150 pennen. Daarvan liggen er 25 in de winkel. Dus: 25 van de 150 pennen liggen in de winkel.

- In procenten: $\frac{25}{150} \cdot 100\% =$
- Hoe rond je ook alweer af als het om procenten gaat?

Een klant in de winkel vraagt je of hij korting kan krijgen op een rekenmachine. De rekenmachine kost € 75,-. Je geeft de klant 5% korting.

- Bereken hoeveel de klant moet betalen.

Je collega heeft de prijs van een kalender met 12% verlaagd. De nieuwe prijs wordt € 12,76. Om de oude prijs te berekenen, maak je een verhoudingstabel. De oude prijs is 100%. De prijs wordt met 12% verlaagd. De klant betaalt eigenlijk $100\% - 12\% = 88\%$ van de prijs.

88%	1%	100%
€ 12,76	€ 0,145	€ 14,50

De totale boekhouding komt uiteraard bij economie aan bod. En bij Nederlands is speciaal voor dit project een werkboek ontwikkeld waarin alle facetten van het functioneel schrijven en een paar specifieke onderdelen van

spreekvaardigheid zijn opgenomen. In de opdrachten komen steeds mensen en situaties van onze school voor. Dat brengt de leerstof dichterbij de leerling en dat werkt!

De leerlingen hebben naast de gewone lessen wiskunde, Nederlands en economie ook twee uur per week praktijkvak economie. Daarin wordt aandacht besteed aan het boekhouden, het voorraadbeheer, de omgang met klanten en de verzorging van de winkel. De opdrachten die ze hierbij maken zijn vooral gericht op het werken in de winkel. Als handelingsopdrachten moeten de leerlingen voor onderdelen als het bedienen van klanten, het schoonhouden van de winkel en het etaleren, een voldoende scoren. Reken maar dat ze dan hun best doen!

De leerlingen van T3 zijn de jonge ondernemers. De winkel, een aparte ruimte binnen onze school, wordt door de leerlingen per toerbeurt beheerd. Nadat de begeleidende docent om elf uur de winkel heeft geopend, gaan ze eerst de kassa tellen. In de pauzes, maar ook tussendoor, komen leerlingen van de hele school iets kopen. De leerlingen die in de winkel staan, houden bij wat ze verkopen, zodat de voorraad weer aangevuld kan worden. Op vrijdag komt de nieuwe voorraad binnen die door de dienstdoende leerlingen wordt gecontroleerd en in de schappen wordt gezet. De leerlingen van VMBO-T3 regelen dus alle bestellingen, zorgen dat de zaak er netjes uitziet en zijn verantwoordelijk voor het op accurate wijze voeren van de boekhouding. Docenten hebben daarbij op den duur een toezienende en begeleidende taak. De docenten hebben

regelmatig overleg over hoe het gaat in de winkel. Daarnaast worden ook vaardigheden die bij de winkel horen beoordeeld door de begeleidende docenten.

De leerlingen maken een erg enthousiaste indruk. Ze willen graag in de winkel staan en kunnen inmiddels ook duidelijk aangeven wat ze wel en niet leuk vinden aan het gebeuren in en rond de winkel. Je ziet ze ook groeien in hun rol als verkoper. In het begin staan ze er nog verlegen bij, maar nadat ze enkele keren in de winkel hebben gestaan weten ze hoe het werkt en dat stralen ze ook uit.

Het bedrijfsleven

Wil je zo'n groot project doen slagen dan heb je het bedrijfsleven keihard nodig. Wij prijzen ons dan ook zeer gelukkig met de medewerking van Boekhandel Willems en Gillissen & Partners Accountants en Bedrijfsadviseurs. In hen hebben wij een paar fantastische ondersteuners gevonden. Daarnaast zijn ook nog de Rabobank, de politie en bureau HALT bij het project betrokken.

Sectorkeuze

Een VMBO-leerling moet al op jonge leeftijd keuzes maken met betrekking tot zijn toekomstig beroep. Het project 'Werk aan de winkel' geeft de leerling hierbij wat meer inzicht in wat die sector economie nou eigenlijk inhoudt. Op deze manier kan de leerling vooral ook bij het bepalen van zijn sectorkeuze veel hebben aan het project. Ook in die zin is 'Werk aan de winkel' van groot belang. De leerlingen die gekozen hebben voor de sector economie ervaren aan den lijve of deze sector bij hen past. Als ze doorgaan naar het MBO kiezen ze dus bewuster wel of juist niet voor de sector economie.

*Team Werk aan de Winkel
op het Bisschoppelijk College te Weert:
P.P. Truijen: teamleider T3/T4
M. Dekker: docent economie
T. Geraats: docent Nederlands
A. Lukassen: docent wiskunde*